

STRATEGISCHE AGENDA

samen groots, samen doen!

Nederweert

samen groots, samen doen!

STRATEGISCHE AGENDA NEDERWEERT 2020

Inhoudsopgave

1. Algemeen	
1.1. Inleiding	3
1.2. Leeswijzer	3
2. Herijking Strategische agenda Nederweert	4
3. Trends en ontwikkelingen voor de gemeente van de toekomst	
3.1. Demografie	5
3.2. Economie	5
3.3. Sociaal Maatschappelijk	5
3.4. Politiek	5
3.5. Technologie & Ecologie	5
3.6. Decentralisaties	6
3.7. Ruimtelijke ontwikkeling	6
4. SWOT-analyse: sterktes, zwaktes, kansen, bedreigingen	
4.1. Sterke punten	7
4.2. Zwakke punten	7
4.3. Kansen	8
4.4. Bedreigingen	8
5. Agendapunten op basis van trends, ontwikkelingen en SWOT	9
6. Reacties op de stellingen	10
7. Agendapunten op basis van de stellingen	20
8. Rolverandering van de gemeente	
8.1. Aanleiding	21
8.2. Wat zijn in 2020 de kerntaak en -rol van ons gemeentebestuur en organisatie?	21
8.3. Wat is in 2020 de rol van onze partners?	21
8.4. Nederweert in 2020	22

1. Algemeen

De gemeente Nederweert is volop in beweging. Bewoners, jong en oud, verenigingen, het gemeentebestuur, de gemeenteraad. Of het nu gaat om woningbouw, bedrijvigheid, verbindingen, buitengebied, de kernen of het centrum. Er is volop dynamiek. Welke koers varen we de komende jaren? Dat is een vraag die fractievoorzitters, stakeholders en plaatsgenoten ons in 2017 hielpen te beantwoorden. Dat gebeurde aan de hand van prikkelende stellingen, gericht op de vier thema's uit het bestuursprogramma: fysiek, bedrijvigheid, leefbaarheid en bestuur. Iedereen kon op de stellingen reageren: online, schriftelijk en persoonlijk.

1.1. Inleiding

De tijd waarin een overheid dacht twintig jaar visionair en allesomvattend vooruit te kunnen plannen, ligt definitief achter ons. De digitale revolutie en technische innovaties die zich voordoen, hebben meer impact. Ze veranderen de samenleving sneller van karakter en cultuur dan aan de industriële revolutie van destijds is toegeschreven.

Tegelijkertijd blijft de behoefte aanwezig van inspirerende vergezichten en een nieuwe plaatsbepaling van plaatsgenoten en overheid ten opzichte van elkaar. Wij hebben die twee gegevens met elkaar verweven door in onze voorbereiding consequent te gaan spreken over de "Herijking van de Strategische Agenda Nederweert 2020", omdat we niet meer willen spreken van een visie. Het jaartal 2020 is nog van de oude visie overgenomen. De nieuwe Strategische Agenda loopt na 2020 ongetwijfeld nog een aantal jaren door, voordat deze opnieuw wordt geactualiseerd.

1.2. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 neemt u kennis van de Herijkte Strategische Agenda van Nederweert 2020. De agenda is het (eind)resultaat van het proces en de onderdelen die in de daaropvolgende hoofdstukken zijn beschreven. Door de agenda in hoofdstuk 2 te vermelden, voorkomt dat de noodzaak eerst het hele document te moeten lezen. Uiteraard nodigen we geïnteresseerde lezers van harte uit om de vervolghoofdstukken te

lezen. Hierin beschrijven we de bouwstenen op basis waarvan de Herijking van de Strategische Agenda Nederweert 2020 is vormgegeven.

De vergezichten vermelden we in hoofdstuk 3: Trends en ontwikkelingen voor de 'gemeente van de toekomst'. In hoofdstuk 4 leest u meer over de SWOT-analyse van de gemeente. In hoofdstuk 5 zijn de resultaten van de twee voorgaande hoofdstukken in de vorm van agendapunten op basis van trends en ontwikkelingen en de SWOT-analyse samengevat. Deze agendapunten zijn in de vorm van stellingen in een periode van consultatie en communicatie via analoge en digitale middelen aan burgers en ondernemers voorgelegd. In hoofdstuk 6 leest u de reacties op de stellingen.

In hoofdstuk 7 zijn de reacties in de vorm van agendapunten samengevat. Als bijzonder onderdeel gaan we in hoofdstuk 8 in op de rolverandering van de gemeente. De agendapunten in de hoofdstukken 5 en 7 zijn uiteindelijk vervlochten tot één Herijkte Strategische Agenda.

Voor u ligt het resultaat van het gehele proces dat met elkaar is doorlopen om tot een Herijking van de Strategische Agenda van Nederweert 2020 te komen. Besluitvorming hierover vindt plaats in de raadsvergadering van 14 november 2017.

Eén belangrijk signaal hebben de burgers, ondernemers en overige instellingen ons meegegeven: de gemeente Nederweert, dat zijn we allemaal. Ons motto 'samen groots, samen doen!' is wederom bevestigd. Nederweert heeft aangetoond dat zij op alle fronten een zelfstandige gemeente is en dat wil ze graag zo houden.

samen groots, samen doen!

2. Herijking Strategische Agenda Nederweert 2020

De agendapunten, samengevat op basis van trends en ontwikkelingen en de reacties op een aantal stellingen, zijn in dit hoofdstuk bij elkaar gebracht tot één realistische agenda voor de komende jaren: Herijking Strategische Agenda Nederweert 2020. Samen met onze burgers en ondernemers willen wij hiermee de komende jaren aan de slag.

Programma Fysieke leefomgeving

- De infrastructuur blijven we eigentijds onderhouden. We hebben aandacht voor het verbeteren van de (fysieke) infrastructuur.
- Woon aantrekkelijkheid behouden en vergroten we door jongeren en mensen met relatief hoge inkomens te binden. Daarbij hebben we aandacht voor voldoende groen en het adequaat onderhouden ervan, samen met buurtbewoners. We benutten de kansen op het gebied van duurzaamheid en zijn een voorbeeld voor burgers en bedrijven. Bij al onze beleidsopgaven staat het bevorderen van duurzaamheid centraal.
- Het grote buitengebied en de prachtige natuurgebieden maken we aantrekkelijker voor eigen bewoners en bezoekers.

Programma Levensvatbare bedrijvigheid

- We zetten in op modernisering van bestaande bedrijventerreinen en een beperkte uitbreiding voor eigen ondernemers. Zekerheid, dynamiek en het optimaliseren van revitalisering zijn centrale begrippen. Kijken naar mogelijkheden, niet naar onmogelijkheden.
- Samen met ondernemers het centrum aantrekkelijk houden door: het compact te houden, voldoende gratis parkeerruimte te hebben, het eenrichtingsverkeer aan te pakken en voldoende beleving te organiseren (o.a. (muziek-)evenementen).

- Het buitengebied houden we in balans door ontwikkelingen in overleg met de omgeving te laten plaatsvinden, met aandacht voor de vooraanstaande rol van de primaire sector. We blijven inzetten op technieken die de overlast verminderen, met bijzondere aandacht voor de terugdringing van fijnstof. De leefbaarheid bevorderen we door (stoppende) agrariërs een alternatief te bieden in de vorm van recreatie en toerisme. We denken hierin mee en faciliteren.

Programma Zorgzame leefbaarheid

- We laten hulpvragen zoveel mogelijk met de inzet van familie, vrienden, buurtgenoten of bekenden tot een passende oplossing brengen. Pas als dat niet lukt, kan een beroep gedaan worden op een algemene of specialistische voorziening. Uitgangspunt is dat iedereen zoveel mogelijk op eigen kracht meedoet en actief is.
- We zetten subsidies meer in om overheidsbeleid te faciliteren. De hoogte ervan stellen we vast, afhankelijk van de mate waarin de vereniging het overheidsbeleid steunt. Daarbij respecteren we traditionele maatschappelijke activiteiten.

Programma Bestuur

- Burgers (en maatschappelijke instellingen), ondernemers en het onderwijs vragen we actief om hun richting en wensen aan het bestuur aan te geven bij de aanpak van de (gemeenschappelijke) opgaven. De gemeente faciliteert.
- We werken in de regio samen als het meerwaarde oplevert om voordelen te behalen, door kennis te delen en inkoopkracht te genereren.
- Persoonlijke én digitale dienstverlening houden we op peil en benutten we optimaal door de aard van de vraag het kanaal te laten bepalen. Een afspraak maken of binnenlopen blijft mogelijk.

3. Trends en ontwikkelingen voor de gemeente van de toekomst

Met het benoemen van de trends en ontwikkelingen zien we wat er op de gemeente afkomt. Welke kansen en risico's zijn er en hoe kunnen we die het beste benaderen. Het resultaat van deze verkenning treft u hieronder aan.

3.1. Demografie

Nederland vergrijst, ontgroent, individualiseert en is cultureel divers. Er zijn meer kleinere huishoudens, meer alleenstaanden en meer nieuwe woonvormen. Er is sprake van een tweedeling in leefstijlen en gezondheid. Steden groeien, er is krimp op het platteland en in de regio's.

3.2. Economie

Veranderingen gaan sneller en hebben ingrijpendere gevolgen dan voorzien. De arbeidsmarkt verandert. Er zijn minder vaste banen, meer flexibel werk en arbeidsmigratie en competentie-eisen nemen toe. Dit is vooral relevant voor het mbo-onderwijs (i.v.m. automatisering en robotisering). Toeleggen op mensgerichte werkgelegenheid (verzorging, dienstverlening) is kansrijk. Er is sprake van een afname van inkomen en vermogen en grotere verschillen tussen arm en rijk. Door globalisering groeit de invloed van buitenaf. Afhankelijk van de wereldwijde economische ontwikkeling groeit de behoefte om problemen meer in de eigen omgeving op te lossen.

Zelfstandig ondernemerschap ligt meer dan vroeger binnen de mogelijkheden van velen. De rol van de overheden zit 'm vooral in prikkelen, uitdagen, stimuleren en ondersteunen. Inspelen op de 'energieke samenleving', de energie bij burgers en bedrijven die zich inzetten om een duurzamere samenleving te realiseren (biobased economy, duurzaam gebouwde omgeving en de circulaire economie). We moeten rekenen op een langdurige lage economische groei.

Vanwege bedrijfs- en demografische ontwikkelingen stopt 40% van de agrarische ondernemers de komende tien jaar. Dit is van belang voor de ruimtelijke ontwikkeling. Een meerwaarde kan gezocht worden in het denken in concepten en merken. Van belang is de transitie van landbouwbeleid naar voedselbeleid.

Hoogopgeleiden en werkgelegenheid voor hoogopgeleiden trekken elkaar aan. Bedrijven gaan dáár zitten, waar ze jong geschoold personeel kunnen vinden. Daarbij is sprake van ruimtelijke clustervorming en de neiging om elkaar op te zoeken. Het gevolg van het toenemende belang van kennis en hoogopgeleiden is dat in en rondom steden de meeste economische groei plaatsvindt. In de steden vindt de zichzelf versterkende uitwisseling plaats van jongeren, onderwijs en werkgelegenheid.

De keuze van jongeren voor het bedrijfsleven leidt ertoe dat de overheid en semi-overheid 25% van hun vacatures niet meer kunnen vervullen. Strategische personeelsplanning is nodig om de dienstverlening op niveau te houden en om trainees en stagiaires te werven en te binden.

3.3. Sociaal Maatschappelijk

Zorg en ondersteuning worden dichter bij huis, integraal en meer op maat georganiseerd. Er is een verschuiving van curatief naar preventief. Overheid en burgers weten elkaar te vinden via sociale media en online communities. We zijn meer verbonden en er is meer transparantie. Maar ieder mens blijft uniek. Er zijn hoge verwachtingen van vrijwilligerswerk. Er is minder geld vanuit de overheid en de markt. Belangrijke instellingen en organisaties sluiten. Hierdoor wordt de komende jaren steeds vaker een beroep gedaan op het eigen netwerk en onderlinge steun. De druk op mantelzorgers neemt toe. Er vindt een verschuiving plaats van taken van professionals naar vrijwilligers. Door de nadruk te leggen op eigen kracht en actief burgerschap, ontstaan nieuwe soorten sociale ongelijkheden. Het is de kunst om hierop bedacht te zijn en er op te anticiperen waar nuttig en mogelijk.

3.4. Politiek

Verantwoordelijkheden in het politieke landschap verschuiven. Meer Europa, meer decentraal en regionaal, meer markt, meer burger en minder overheid. Daarbij moeten we het met minder geld doen. Ondertussen versnipperd het politieke landschap zichtbaar. Het Huis van Thorbecke lijkt volop in verbouwing. Allerlei ontwikkelingen wijzen erop dat de 'negentiende eeuwse bestuursvorm' zich aanpast aan de moderne tijd. Al duurt het langer dan iedereen wellicht wenselijk vindt. De rolverandering van gemeenten ontwikkelt zich daarentegen sneller. Sociale media vervullen daarin een steeds grotere rol. Veel mensen hebben het gevoel de greep op hun leven kwijt te zijn. Alle 'oude' instituten liggen onder vuur. Het onbehagen is de afgelopen jaren groter geworden.

3.5. Technologie & Ecologie

Gemeentelijke dienstverlening digitaliseert en persoonlijk dataverkeer neemt toe. Ook de technologie thuis neemt toe (smart living). Er is een toenemend bewustzijn op het gebied van duurzaamheid en aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving. Het voornemen is om de gasleveranties aan woningen en gebouwen in 2050 te beëindigen.

3.6. Decentralisaties

Kansen:

Door de concentratie van uitvoeringstaken kunnen gemeenten het aanbod van voorzieningen gericht aansluiten bij de vraag. Onze opgave: samenwerking over domeinen om synergievoordelen te behalen. Prikkel voor een doelmatige uitvoering. Onze opgave: ontwikkelen van een model voor triage/toetsing van aanvragen, beheersing van volume (en financiële risico's) en het opstellen van criteria voor effect en doelmatigheid. Een gemeenschap waarin burgers en het maatschappelijke veld samen vorm en inhoud geven aan de manier waarop publieke waarde wordt gecreëerd (balans tussen informele sfeer van burgers, professionele sfeer van instituties en politieke sfeer van het bestuur. Onze opgave: faciliteren van crafting community en het innemen van een dienstbare en bescheiden positie.

Risico's:

Schaalnadelen in de uitvoering als gevolg van versnippering van kennis en inkoopkracht. Onze opgave: regionale samenwerking op het delen van kennis en inkoopkracht (waar nodig, of waar mogelijk) ter voorkoming van schaalnadelen. Cumulatie van financiële risico's. Onze opgave: monitoren van kwaliteit en het definiëren van een minimum kwaliteitsniveau om 'race to the bottom' te voorkomen. Toestaan van variatie en ruimte geven aan creatieve oplossingen.

Verlies aan democratische grip en controle door gemeenten wanneer taken worden belegd bij bovenlokale samenwerkingsverbanden. Er ontstaat meer ruimte tussen uitvoering en democratische verantwoording. Onze opgave: zorgdragen voor effectieve 'governance' door nieuwe vormen van transparantie en controle toe te staan. Vertrouwen op vakkundigheid en betrokkenheid van professionals en burgers.

Transformatie: andere verhouding overheid burger:

Het initiatief ligt in de toekomst steeds meer bij burgers en ondernemers zelf, bijvoorbeeld uit onvrede met het bestaande aanbod. Nieuwe vormen van eigen initiatief, nieuwe collectieven worden door de gemeente gesteund. De plaats en vorm van de samenwerking tussen de gemeente en burger veranderen van een loket naar een keukentafel. Individuele verantwoordelijkheid is het startpunt, ondersteuning is gericht op versterking van de eigen kracht. Burgers die het zelf niet redden, kunnen nog steeds vertrouwen op een betrokken overheid.

Gemeente maakt keuzes:

Ten aanzien van kwaliteit en toegankelijkheid van voorzieningen en het minimum kwaliteitsniveau dat te allen tijde beschikbaar dient te zijn. Er ontstaat meer diversiteit in beleid tussen gemeenten, maar ook tussen voorzieningen voor specifieke groepen binnen gemeenten.

Gemeenten kiezen samenwerkingspartners en vergroten de schaal waarop voorzieningen worden gerealiseerd.

Van verzorgingsstaat naar ecosysteem:

Van een institutioneel systeem (verzorgingsstaat) bewegen gemeenten naar een ecosysteem, er ontstaat een natuurlijk evenwicht in het zorgsysteem. Hierin fungeert een gemeente als verbindende partij. Er ontstaat een sterke wederzijdse afhankelijkheid tussen burgers, gemeente en het maatschappelijke veld. De lokale overheid stelt zich bescheiden en vooral dienstbaar op en geeft ruimte aan eigen initiatief. De veranderende verhoudingen leiden tot verminderde grip en controle (in klassieke zin).

3.7. Ruimtelijke ontwikkeling

Burgers hebben individuele wensen en claimen ruimte op het gebied van wonen, werken en de openbare ruimte. Er worden steeds meer activiteiten georganiseerd. We zien een toenemende integratie van wonen, werken en zorg. Bezit verschuift naar gebruik en toegankelijkheid. De behoefte aan mobiliteit neemt toe door de toename van het aantal huishoudens en in mindere mate door de (beperkte) economische groei. Daar staat weer een daling van de mobiliteit tegenover door meer werken vanuit thuis.

Duurzaam omgaan met grondstoffen, natuur, milieu en leefomgeving is de grootste uitdaging voor de eenentwintigste eeuw. Duurzaamheid is de aanjager van innovatie. Er ligt een opgave in het transformeren van de intensieve veehouderij naar een gezonde voedselketen. Met een vernieuwde agribusiness maken we het verschil.

Op het gebied van energievoorzieningen verandert eveneens veel. Nieuwe technieken voor lokale energiewinning (zon, aardwarmte, biogas) en opslag maken huishoudens steeds meer zelfvoorzienend. Door veranderende gebruikseisen en doelgroepen moeten we de kwaliteit en kwantiteit van de woningvoorraad hierop aanpassen. Mensen kiezen steeds vaker hun woonplaats op grond van de 'quality of life'.

Als gemeente willen we voldoende bieden voor mensen met relatief hoge inkomens. Het overaanbod op de vastgoedmarkt zal niet snel worden opgelost. De vraag naar bedrijfsruimtes wordt structureel kleiner. Werken volgt steeds meer het wonen. Het is van belang de woonaantrekkelijkheid te behouden en te vergroten. Zeker voor jongeren.

4. SWOT-analyse: sterktes, zwaktes, kansen, bedreigingen

Hoe staat Nederweert er nu voor? Wat zijn onze sterke en zwakte punten? En waar liggen onze kansen en bedreigingen? Onderstaande analyse geeft een beeld.

4.1. Sterke punten

De sterke punten van Nederweert zijn:

- Een gunstige ligging in combinatie met een goede infrastructuur maakt dat Nederweert over weg en water goed bereikbaar is (A2 Maastricht/Roermond (Duitsland)/Eindhoven, N275 Venlo/Weert/België; N266 Someren/Helmond, de Zuid-Willemsvaart en het kanaal van Wessems naar Nederweert).
- Een groot buitengebied met landschappelijke en natuurwaarden (Nationaal Park De Groote Peel, Sarsven en de Banen, Schoorkuilen, Wellensteyn en het Weerterbos).
- Een verscheidenheid in bedrijvigheid met nieuwe economische dragers in het buitengebied leidt tot weinig conjunctuurgevoeligheid. Het primaat ligt daarbij op de agribusiness.
- Een verzorgde en veilige woonomgeving met gevarieerde, ruime, grondgebonden woonwijken van hoge kwaliteit en goede voorzieningen in de kernen met het accent op de hoofdkern Nederweert.
- Een sterke participatie en ruimte voor dialoog van de inwoners leidt tot het samen afstemmen en realiseren van opgaven en ambities. We hebben een gevarieerd verenigingsleven, de sociale betrokkenheid is groot. Voorbeelden zijn de kernenaanpak, de sociale wijkteams en het Openluchtmuseum Eynderhoof.

- Een robuuste financiële situatie om ontwikkelingen te stimuleren en mogelijke risico's te kunnen dragen.
- Nederweert toont aan dat zij haar opgaven kent en weet te realiseren. Zij is in staat voldoende bestuurskracht te genereren. Een professionele ambtelijke organisatie ondersteunt daarbij. Dit betekent dat Nederweert in alle opzichten een zelfstandige gemeente is en dit ook blijft.

4.2. Zwakke punten

De zwakke punten van Nederweert zijn:

- Matige beleving in het centrum als winkel- en verblijfsgebied. Ondernemers zijn te afwachtend.
- Verkeerscirculatie is onvoldoende.
- Beschikbare accommodaties zijn onderbezet en niet genoeg afgestemd op nieuwe behoeften en multifunctioneel gebruik.
- Het openbaar vervoer is beperkt. Een goede bereikbaarheid van het voortgezet onderwijs blijft om die reden een zorg.
- Vanwege relatieve onbekendheid is het lastig om o.a. verblijfsaccommodaties te realiseren.
- Op sommige locaties bestaan zorgen over verminderde luchtkwaliteit door aanwezigheid van geur en fijnstof.
- Een aantal overlast opleverende bedrijven ligt in de nabijheid van de dorpskernen.

4.3. Kansen

Kansen voor Nederweert zijn:

- De aanpak die is gestart met Buitengebied in Balans, samen groots, samen doen!
  - Het doel is om het buitengebied van Nederweert toekomstbestendig te maken en te houden en om ondernemers, inwoners en bezoekers samen te laten werken aan een prettige woon-, werk- en leefomgeving.
  - Door nieuwe manieren van denken, originele samenwerkingen en een verfrissende kijk op regelgeving, een vitaal platteland te laten ontstaan waar iedereen op zijn of haar manier van kan profiteren en van kan leren.
- De strategische ligging en verbeterde bereikbaarheid benutten voor het aantrekken van logistieke, innovatieve bedrijven en leisure om verdere economische groei te realiseren.
- In de kwalitatieve woonomgeving en aantrekkelijke leefomgeving de mogelijkheid van thuiswerken aanwenden om huidige inwoners te behouden en om nieuwe aan te trekken.
- De ouderen worden steeds vitaler en zijn van grote waarde voor de samenleving. Zij blijven actief, betrokken en zijn maximaal zelfredzaam. De samenleving wil optimaal gebruikmaken van de potentie van deze vitale ouderen.
- Potenties te benutten en krachten te bundelen door in netwerken met partners en andere gemeenten samen te werken (vooral) in Midden-Limburg en de Euregio. Door samenwerking, een goede ambtelijke en bestuurlijke organisatie en een robuuste financiële huishouding blijft er sprake van een sterke autonome gemeente.
- Optimaal inzetten op digitale infrastructuur (als randvoorwaarde voor verdere automatisering, digitalisering, robotisering en overige technologische ontwikkeling) om meer aantrekkingskracht te generen (o.a. wifi in het centrum, sneller internet in buitengebied).
- De potenties van duurzaamheidsprojecten, zoals het opwekken van wind- en zonne-energie.
- De kracht van verenigingen te faciliteren om samenwerking te stimuleren.

4.4. Bedreigingen

Bedreigingen voor Nederweert zijn:

- Door demografische ontwikkeling verandert de bevolkingssamenstelling en zal er sprake zijn van een afname van het aantal inwoners. Vacatures zullen moeilijker worden vervuld, terwijl er tevens sprake is van een toenemende zorgvraag. Door te sturen, kan werkgelegenheid behouden blijven en leegstand worden voorkomen.
- Inconsistent rijksbeleid bemoeilijkt een consequent gemeentebestuur. Door onvoorziene 'uitnamen' uit het gemeentefonds staat financiering van bestaande en toekomstige gemeentelijke opgaven en ambities regelmatig onder druk. Een afbrokkeling van de eigen identiteit kan het gevolg zijn.
- Afname bereikbaarheid door toenemende verkeersdruk in de regio. Vooral de N266 en N275 en A2 zullen verder dichtslippen.
- De kwetsbaarheid van de agrarische bedrijvigheid door bijvoorbeeld sanering, dierziekten en leegkomende agrarische gebouwen, kan een impact hebben op de werkgelegenheid en de leefbaarheid. Op haar beurt kan agrarische bedrijvigheid een belemmering vormen voor andere noodzakelijke of gewenste ontwikkelingen. Met het risico van infectieziekten, overgedragen van dieren op mensen (zoönosen), moet rekening worden gehouden, evenals met illegale activiteiten in leegstaande gebouwen.
- Door klimaatverandering (warmer, droger en natter) neemt de overlast de komende jaren toe. Met het treffen van adaptieve klimaatmaatregelen in de openbare ruimte kan hierop worden geanticipeerd.
- Door individualisering neemt participatie af, terwijl de veranderende rol juist tot meer betrokkenheid en verantwoordelijkheid moet leiden. Dit betekent een verschraving van de gemeenschapszin, waardoor steeds meer vrijwilligers en mantelzorgers dreigen af te haken. Deze ontwikkeling brengt met zich mee dat mensen die eerder binnen sportte, dit in de buitenlucht gaan doen, onafhankelijk van gebouwen.

5. Agendapunten op basis van trends, ontwikkelingen en SWOT

De in de twee voorgaande hoofdstukken vermelde trends en ontwikkelingen en SWOT leiden voor de gemeente tot de volgende agendapunten.

- Verbeteren van de (fysieke) infrastructuur.
- Stimuleren economische dynamiek (centrumplan, Nederweert na 'Panneweg'). Daarbij zijn zekerheid, dynamiek en het optimaliseren van revitalisering de centrale begrippen. Kijken naar wat we mogelijk kunnen maken, niet naar wat niet kan.
- Woon aantrekkelijkheid behouden en vergroten. Zeker voor jongeren, omdat werken steeds meer het wonen volgt. Reden te meer om ook mensen met relatief hoge inkomens te binden.
- Buitengebied in Balans (innovatie, nieuwe verdienmodellen, gezondheidsaspecten, samenwerken in platforms).
- Het beeld transformeren van intensieve veehouderij naar gezonde voedselproductie en vernieuwde agribusiness. Hiermee het verschil maken. De primaire sector blijft een voorname rol spelen, anders verdwijnt ook de omgeving ervan.
- Integrale afstemming regelgeving (eenvoudiger, efficiënter en beter), o.a. Omgevingswet.
- Duurzaamheid en innovatie bij burgers en bedrijven, energievoorziening stelt ons voor grote uitdagingen en biedt enorme nieuwe kansen.
- Ontwikkelingsplanologie/ontwikkelgemeente (Nederweert is niet 'af').
- Verbeteren verbindingen tussen plaatsgenoten/gemeenschap/gemeenten (centrale begrippen: zorgen voor elkaar, kernenaanpak, nieuwe organisatievormen). 3D's zijn een dominante factor. Faciliteren van gemeenschappen die lokale sociale problemen willen oplossen (crafting community) en het innemen van een dienstbare en bescheiden positie.
- Door eigen kracht en actief burgerschap ontstaan nieuwe soorten sociale ongelijkheden. Hierop bedacht zijn en anticiperen waar nuttig en mogelijk.
- De schatten van Nederweert (Groote Peel, Weertbos, Sarsven en de Banen, de crossbaan, Eynderhoof).
- Aantrekken van een dagrecreatieve voorziening met bovenregionale uitstraling (historische, streekeigen, toekomstgerichte, technologische, virtuele beleving). Ontwikkelen Kanalenversprong en Noordervaart.
- Het best bewaarde geheim van Nederweert zijn (muziek-)evenementen en daar mag meer aandacht voor zijn.
- Aandacht voor 'de boze burger', van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie, de veranderende rol van de gemeenteraad.

- De regio en Nederweert onlosmakelijk met elkaar verbinden. Samenwerking over de domeinen om synergievoordelen te behalen. Regionale samenwerking op het delen van kennis en inkoopkracht (waar nodig, of mogelijk) ter voorkoming van schaalnadelen.
- Ontwikkelen van een model voor triage/toetsing van aanvragen, beheersing van volume (en financiële risico's). Het opstellen van criteria voor effect en doelmatigheid.
- Zorgdragen voor effectieve 'governance' door nieuwe vormen van transparantie en controle toe te staan. Vertrouwen op vakkundigheid en betrokkenheid van professionals en burgers.

6. Reacties op de stellingen

Bij de opbouw van de strategische agenda zijn vernieuwde communicatievormen en -middelen gebruikt. Er is niet gekozen voor informatieavonden in een gemeenschapshuis of buurthuis, maar voor een online enquête, multimediale communicatie via social media, een chatsessie met de burgemeester, vlogs en een consultatieronde tijdens een laagdrempelig publieksevenement. In dit hoofdstuk leest u de reacties die dit opleverde.

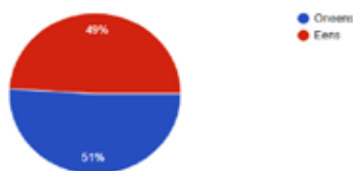
De basis vormde een aantal prikkelende stellingen waarop iedereen kon reageren. De stellingen kwamen tot stand na gesprekken met de fractievoorzitters en een 'ophaalronde' in de ambtelijke organisatie. De uitkomsten daarvan werden gekoppeld aan een analyse van de belangrijkste trends en ontwikkelingen.

Plaatsgenoten reageerden op de vlogs en stellingen en gingen het gesprek aan met burgemeester Evers tijdens een rechtstreekse chatsessie. Tijdens de 'Dag van Nederweert' spraken burgers en belanghebbenden met raadsleden, bestuurders en beleidsmedewerkers. Deze vorm van communiceren leverde veel positieve reacties op én natuurlijk input voor het aanscherpen van de stellingen. Op de volgende pagina's leest u de resultaten van de online enquête, aangevuld met de belangrijkste commentaren en suggesties. De meest dominante stellingen zijn uitgediept tijdens de Dag van Nederweert. Plaatsgenoten konden opnieuw reageren met 'eens' of 'oneens' en een toelichting geven. De resultaten van deze tweede ronde zijn eveneens meegenomen.

Stelling 1. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert)

Nederweert heeft goede verbindingen. Er zijn de komende vijf jaar geen verbeteringen noodzakelijk.

255 reacties

In de periode voorafgaand aan de Dag van Nederweert was de kleinst mogelijke meerderheid het oneens met deze stelling. De reacties zijn tegengesteld. Een toelichting:

Inwoners die een randweg niet nodig vinden, zijn van mening dat:

Nederweert van alle kanten bereikbaar is. Verkeer voor een andere gemeente/provincie hoeft niet via Nederweert te lopen. Een nieuwe randweg is totaal over-

bodig! Als de A2 naar Eindhoven en vice versa wordt verbeterd, bijvoorbeeld door minder op- en afritten en een spitsstrook, zijn er geen aanvullende maatregelen nodig en voldoet de huidige N266 prima als noodvoorziening voor calamiteiten op de A2 of A67. De randweg is eveneens niet nodig als de stoplichten op de N275 beter op elkaar worden afgestemd en er een grote turborotonde bij bedrijventerrein Pannenweg wordt aangelegd. Dan kunnen er een paar stoplichten en kruispunten weg. Het vrachtverkeer kan via de Peelsteeg omgeleid worden. Dan is er geen nieuwe randweg nodig.

Het randwegplan is een oplossing voor een niet bestaand probleem en een verspilling van belastinggeld. Weinig veranderingen zijn echt noodzakelijk. Momenteel is het alleen in piekuren iets drukker. Wegen de kosten van een eventuele randweg op tegen de baten? De noodzaak van een randweg is achterhaald en niet aangetoond. Optimaliseer de bestaande verbindingen en geef niet onnodig geld uit. Kortom, een randweg is overbodig.

Inwoners die voor een randweg pleiten, vinden dat:

Naar de toekomst gekeken moeten worden. Stilstaan is achteruitgang. Er eventueel een randweg moet komen, maar dat deze veel verder van de bebouwde kom moet komen. Een aansluiting van een randweg en de N266 is geen slecht idee. Er dient een randweg te komen. Zo wordt verkeer om Nederweert geleid en kan Budschop met Nederweert worden verbonden met meer groen, parken en terrasjes, et cetera. De komst van de randweg naar Brug 14 maakt de verbindingen beter. Nu is het drie keer helemaal niets.

Met de groei van het industrieterrein en de verkeersstroom is het ontlasten van de kernen van belang. Alleen een randweg is onvoldoende. Trek het door en maak van de randweg een echte rondweg, zodat vrachtverkeer over de N266 door de kom van Nederweert en over de Klaarstraat/O.L. Vrouwestraat in Ossel tot een minimum beperkt wordt. Er ligt nog ergens een mooie variant uit de jaren '80 bij de gemeente in de kast. Verbeteren van verbindingen is economisch noodzakelijk voor de toekomst, stilstaan is achteruitgaan, je verliest de concurrentiestrijd.

De huidige N266 kan een groot probleem worden in de toekomst. Een drukke weg door dichte bebouwing is niet meer van deze tijd. Er moet een randweg komen. De aansluiting van de N266 op de A2 is bittere noodzaak. Goede verbindingen zijn belangrijk voor de leefbaarheid. Doorgaand verkeer moet buiten de kern blijven. De nieuwe randweg is dringend nodig. Kom op met die randweg. De randweg naar Roermond

dient 'achter' Nederweert door te gaan i.p.v. langs het kanaal. En met een grote lus, zodat het dorp zichzelf niet 'insluit' tussen de randwegen. Randweg moet aangelegd worden om de Kanaalzone leefbaar te maken. De randweg zou er eindelijk eens moeten komen. Om groot verkeer buiten het dorp om te leiden.

Groei op de industrieterreinen moet gepaard gaan met goede verbindingen en toegankelijkheid van de kern. Het wordt alsnook drukker. Het is niet meer van deze tijd dat een provinciale weg door de kernen loopt. Maak werk van een randweg voor de toekomst. Als er een randweg moet komen, dan gericht op de toekomst en verder van de kern. Meenemen in de plannen van de overheid om iets te doen aan de files op de A2.

Andere zaken die worden genoemd, zijn:

Nederweert is prima bereikbaar. Het OV-netwerk volstaat ook. Er hoeft niet echt iets te veranderen, mits de situatie de komende vijf jaar niet drastisch verandert in wonen, werken en/of recreëren. Er zijn niet echt knelpunten. Wegenplan en in- en uitgangen van het dorp zijn zo prima. Er zijn geen vervelende verkeerssituaties of opstoppingen. Fietspaden/stoepen zijn eveneens in orde. Er zijn voldoende wegen. Zo nodig hoeven ze alleen te worden opgeknapt. De Ospelseweg is lapwerk met nog steeds gaten. De weg moet een voorrangsweg blijven.

Met de toename van bedrijven in het industriegebied is nadenken over goede verbindingen noodzakelijk. Verbreding A2 richting Eindhoven is noodzakelijk. De stoplichten op de huidige randweg moeten beter worden afgesteld. Een groene zone op de randweg is hard nodig. Het is ontzettend irritant dat bij elk stoplicht, dat één voor één op rood staat, het verkeer weer stilstaat. Ook dient het stoplicht langs het tankstation bij de McDonald's veranderd te worden. De wachtstand moet op groen. Nu remt iedereen om vervolgens weer op te trekken. Dit zorgt voor onnodig veel uitstoot en verslechtering van de luchtkwaliteit.

Het aanleggen van één of twee fietstunnels kan de doorstroming verbeteren. Verbinding vanuit A2 naar rotonde Nederweert-Eind en vice versa is in de spits een drama. Industrieterrain Gebbelsweg verbinden met Brug 14 via het huidige zandpad Uliker/Kreijelmusweg. Dat scheelt veel vrachtverkeer door Ospel.

Van Budschop naar het centrum moet worden omgeden. Het eenrichtingsverkeer in de Kerkstraat maakt winkels lastig bereikbaar. Maak het gemakkelijker! Minder eenrichtingsverkeer of schaf het af. De straten zijn breed genoeg. Het zorgt voor veel irritatie en omleidings- en sluijperverkeer. Voordat het eenrichtingsverkeer was, is er nooit iets gebeurd. Maak het centrum aantrekkelijker om bezoekers te trekken. Het eenrichtingsverkeer heeft niet het beoogde resultaat gebracht. Dat geldt ook voor de verandering voor-

rang Winnerstraat-Uliker. Het constante schuiven van rijrichtingen of eenrichtingswegen is vervelend. Op dit moment is het lastig om in het centrum op de plaats van bestemming te komen.

Hoewel er geen echte drukte is in Nederweert, gaat het OV sterk achteruit. Bushaltes in kleine dorpen zijn verdwenen. Die zouden terug mogen komen. Bus- en eenrichtingsverkeer zorgen niet voor goede verbindingen. De busverbindingen (bijvoorbeeld voor scholieren naar het College in Weert) zijn onvoldoende. De verbinding tussen Budschop/Ospel moet beter. Dat geldt ook voor de busverbinding in het buitengebied. Het OV in de kleine kernen (Leveroy) is dramatisch. Er zijn te weinig bushaltes, te veel 'stopbussen' en te weinig 'snelbussen'.

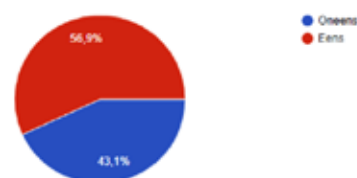
Er zijn meer dan genoeg wegen voor auto's. Er moet meer aandacht zijn voor fietsers. Fietsveiligheid en fietsvriendelijkheid en het oplossen van verkeersonveilige situaties zoals bij McDonald's. En duidelijke en comfortabele fietsroutes in en tussen de kernen en richting Weert moeten aangepakt worden. Minders hobbels, paaltjes, hekjes en meer en betere stallingen. Verbindingen met de fiets naar andere dorpskernen, zoals Nederweert-Eind en Ospel, zijn niet fietsvriendelijk. Daar kan nog het een en ander aan verbeterd worden. Leveroy hoort ook bij Nederweert.

Er zijn te weinig aantrekkelijke en veilige verbindingen van het dorp naar de natuurgebieden die rondom Nederweert liggen. Bewegen in het groen is gezond. Door natuurgebieden beter toegankelijk te maken, wordt de draagkracht voor natuurbehoud vergroot. Wegen in het buitengebied worden nu vaak gedomineerd door agrarisch verkeer en hardrijdende burgers. Doordat de wegen vaak smal zijn, levert dit gevaarlijke situaties op.

(Uitkomst enquête tijdens de Dag van Nederweert)

Nederweert heeft goede verbindingen. Er zijn de komende vijf jaar geen verbeteringen noodzakelijk.

58 reacties

Op de Dag van Nederweert zijn de reacties eveneens tegengesteld. Een randweg is niet nodig; er moet een randweg komen. Het is absoluut noodzakelijk. Dit keer is een ruimere meerderheid het eens met de stelling.

De burgers die een randweg niet nodig vinden, zijn van mening dat:

Verbeteringen wel nodig zijn, maar dat die op het bestaande tracé kunnen worden uitgevoerd. De ver-

diepte ligging kan daarbij nog eens worden onderzocht. De bestaande verbinding voldoet, woongenot is ook belangrijk. De doorstroming verbetert als er een groene golf komt en bij geen verkeersaanbod het stoplicht op Randweg Zuid bij bedrijvenpark Panneweg groen blijft.

De voorstanders van een randweg vinden dat:

De verkeersdruk op de N266 nu al groot is en de weg in de toekomst meer verkeer te verwerken krijgt. Met name voor de groeiende groep ouderen is het van belang dat de weg verkeersluw wordt. Het doorgaande verkeer moet uit het dorp worden gehaald. De bedrijventerreinen worden dan ook beter ontsloten. Staat en de Populierenstraat worden vaak als sluiptroute gebruikt en dat levert, zeker als er auto's geparkeerd staan, extra gevaar op. Budschop ondervindt nu teveel geluidsoverlast. De Kanaalzone kan ontwikkeld worden, waardoor meer mensen in Nederweert willen blijven. De passantenhaven verbeteren waardoor meer boten in Nederweert willen aanleggen. Tevens de aanduidingen naar het centrum verbeteren.

Andere zaken die worden genoemd, zijn:

De nieuwe buslijn maakt het reizen voor studenten gemakkelijker. Wel is de afstand naar de opstapplaats voor ouderen groter nu deze buiten het dorp liggen. Aandacht verdient de opstapplaats richting Venlo, omdat de N275 moet worden overgestoken. Er moeten betere fietsverbindingen komen tussen Nederweert en Weert. Een snelverbinding zonder stoplichten is daarbij mogelijk. Doorgaande fietsverbindingen moeten worden verlicht. De wegen in het buitengebied met menging van landbouw-, fiets- en snelverkeer voldoen niet meer en leveren gevaarlijke situaties op. De trottoirs moeten beter ingericht worden voor mensen met beperkingen. Door snelverkeer moet er met rolstoelen meer rekening worden gehouden.

Tenslotte merken de burgers nog tegengesteld aan elkaar op:

De rijrichting in de Brugstraat moet andersom. De rijrichting moet zo blijven, anders wordt het voor fietsers veel te gevaarlijk. Eenrichtingsverkeer in de Brugstraat en Kerkstraat is helemaal niks. Het tweerichtingsverkeer moet terugkomen. Voorkomen moet worden dat inwoners doorrijden naar Weert. Zorgen dat ze gemakkelijk vanuit Ospel, Budschop, Nederweert-Eind en Leveroy in het centrum kunnen komen. Verbeter de verkeersveiligheid. Maak van de bebouwde kom een 30 km-zone.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Fysieke leefomgeving

- Aandacht houden voor goede verbindingen en eigentijds blijven onderhouden.

Stelling 2. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert) Deze stelling is niet getoetst tijdens de Dag van Nederweert

Mooie ruime woonwijken in het groen maken het wonen in Nederweert aantrekkelijk. Dat geldt voor alle doelgroepen, ook voor mensen van buiten onze gemeente.

255 reacties

Bijna 90 procent van de burgers die op deze stelling reageerde, is het met de stelling eens. Dit bevestigt dat dit een van de grootste kwaliteiten is van Nederweert.

Voldoende groen houdt de gemeente aantrekkelijk en trekt mensen van buiten aan. Wel moet het voor alle doelgroepen betaalbaar blijven. Het centrum mag wat meer groen hebben. Groen vraagt ook om adequaat onderhoud. Oudere straten moeten daarbij niet worden vergeten. Daar mag het groen best een opknappbeurt krijgen. Buurtbewoners zijn zelf ook verantwoordelijk om het mooi en verzorgd te houden.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Fysieke leefomgeving

- Zorg voor voldoende groen in de woonwijken en het centrum.
- Onderhoud het groen adequaat en betrek de buurtbewoners erbij.

Stelling 3. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert) Deze stelling is niet getoetst tijdens de Dag van Nederweert

In het kader van duurzaamheid en de negatieve gevolgen van klimaatveranderingen voor mens en dier moet Nederweert veel meer werk maken van het afkoppelen van regenwater en van meer groen in de wijken.

255 reacties

Een ruime meerderheid van de inwoners is hier voorstander van. Op korte termijn wil men hiervan resultaten zien. Met betrekking tot het belang van groen ligt er een duidelijke relatie met de reacties op stelling 2. Inzetten op duurzaamheid zien inwoners als de belangrijkste opgave voor de toekomst.

De aarde moet je goed doorgeven. De gemeente kan hierin het goede voorbeeld geven door haar gebouwen af te koppelen, er zonnepanelen op te plaatsen en om en rond haar gebouwen meer groen aan te leggen. Daarnaast kan er meer aandacht worden besteed aan het monitoren van de luchtkwaliteit (ammoniak en fijnstof). Tevens moet worden ingezet op de transitie naar duurzame energie. De intensieve veehouderijen kunnen aan imago winnen door de daken van stallen te bedekken met zonnepanelen. Al deze activiteiten moet de gemeente aanmoedigen en ondersteunen.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Fysieke leefomgeving

- Maak duidelijk wat de gemeente op korte termijn op het gebied van duurzaamheid wil doen.

Stelling 4. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert) Deze stelling is niet getoetst tijdens de Dag van Nederweert

Na afronding van bedrijventerrein Pannenweg kan worden ingezet op de modernisering van bestaande bedrijventerreinen en een beperkte uitbreiding ervan. Immers in Weert is nog voldoende ruimte voor uitbreiding.

255 reacties

In ruime mate is men het eens met deze stelling. Zolang er op Kampershoek Noord in Weert voldoende plek is, hoeft Nederweert haar bedrijventerreinen in principe niet uit te breiden.

Wel is het belangrijk om ook in Nederweert meer werkgelegenheid te creëren. Daarvoor kunnen eerst bestaande panden worden gebruikt, dus voordat er nieuwbouw komt. In Nederweert moeten mogelijkheden blijven voor eigen ondernemers. Immers, goede bedrijvigheid trekt nieuwe burgers aan. Samenwerking met de buurgemeente Weert wordt steeds belangrijker en zorgt in ieder geval voor gezamenlijke groei en werkgelegenheid. Dat is goed voor beide gemeenten.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Levensvatbare bedrijvigheid

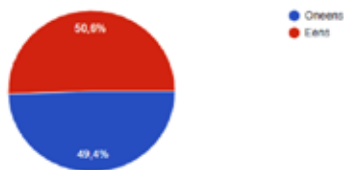
- Na afronding van bedrijventerrein Pannenweg kan worden ingezet op modernisering van bestaande bedrijventerreinen en een beperkte uitbreiding ervan voor eigen ondernemers. In Weert is nog ruimte voor vestiging.

Stelling 5. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert)

Het centrum van Nederweert is niet aantrekkelijk genoeg. We doen onze boodschappen liever in Weert of Heythuysen.

255 reacties

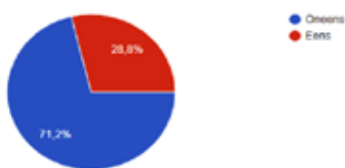
Het aantal eens en oneens op deze stelling was nagenoeg gelijk. Inwoners gaven de volgende toelichtingen:

Het centrum is verkeerstechnisch te complex, te langgerekt en niet attractief ingericht. Er zijn aantrekkelijkere alternatieven, maar voor boodschappen doen hoef je geen aantrekkelijk centrum te hebben. Het gaat om het aanbod van de detailhandel, gratis parkeren en een goede bereikbaarheid. Wat niet wegneemt dat het centrum aantrekkelijker kan. Of dat alleen een taak van de gemeente is, daar worden vraagtekens bij gezet. De verblijfskwaliteit van met name het Lambertushof moet beter. Internet maakt het centrum ook aantrekkelijk. Gebruik van internet is een voorwaarde om plaatselijk online inkopen te kunnen doen, ook voor levensmiddelen. Meer parkeerplaatsen en een autovriendelijk centrum zijn een must. Nederweert is prima, keuze supermarkten, horeca is prima, bakkers, slaggers, kappers, kleding, nagenoeg alles is verkrijgbaar. Een Action zou een interessante trekker zijn.

(Uitkomst enquête tijdens de Dag van Nederweert)

Het centrum van Nederweert is niet aantrekkelijk genoeg. We doen onze boodschappen liever in Weert of Heythuysen.

59 reacties

Op de Dag van Nederweert zijn de reacties een stuk positiever over de aantrekkelijkheid van het centrum. Het lijkt erop dat, wanneer er een activiteit in het centrum is, men enthousiaster oordeelt over de eigen gemeente.

Er is in Nederweert genoeg keuze om boodschappen te doen. Het is aantrekkelijk genoeg. Door in Nederweert boodschappen te doen, steun je de plaatselijke middenstand. Een dorp hoeft niet stads te worden. We zijn tevreden, alles is dichtbij, gratis parkeren. Het is gemakkelijk en toegankelijk. Trekkers als Action en

Lidl zouden de aantrekkelijkheid bevorderen. Evenals meer evenementen om de gezelligheid te vergroten. De bereikbaarheid kan beter door het eenrichtingsverkeer aan te passen.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

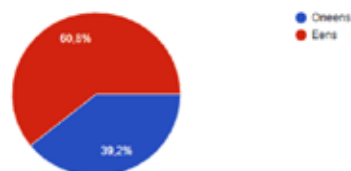
Programma Levensvatbare bedrijvigheid/Fysieke leefomgeving

- In Nederweert zijn voldoende mogelijkheden om de dagelijkse boodschappen te doen. Houd het centrum in overleg met de ondernemers aantrekkelijk door het compact te houden, voldoende parkeer ruimte te hebben, door het eenrichtingsverkeer aan te pakken en voldoende beleving te organiseren.

Stelling 6. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert)

Nederweert moet werk maken van een grote dagrecreatieve voorziening.

255 reacties

Een meerderheid reageert positief op deze stelling. Nederweert heeft veel mogelijkheden. Grootschalige recreatie heeft geen voorkeur. Aansluiting bij bestaande recreatie en dit uitbouwen is de teneur.

De kracht van Nederweert ligt bij haar grote buitengebied en de prachtige natuurgebieden. Alles wat er al is, komt langs: de Groote Peel, Weerterbos, Sarsven en de Banen, Wellensteyn, Houtsberg, de kanalen, het groen, de fiets-, wandel-, ruitersporen, Eynderhoof, Moulin Blues, Raadpop, Nederweert Live en de braderie. Nederweert is één grote dagrecreatieve voorziening. Al deze zaken kunnen worden gedeeld en aantrekkelijker worden gemaakt voor recreatie en toerisme. Wel zijn er te weinig recreatieve mogelijkheden aan het water. Als er dan toch een voorziening moet komen, dan noemt men meerdere keren de ontwikkeling van het eilandje bij de Kanalenviersprong, maar ook de toekomstige kanaalzones, leefbaarheids-park De Uitwyck en een aantrekkelijk buitenzwembad. Het zou in ieder geval een goede zaak zijn als het hele centrum erbij gebaat is.

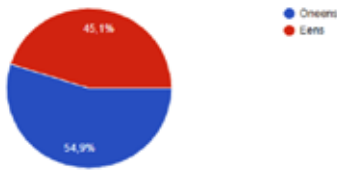
Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Fysieke leefomgeving

- De kracht van Nederweert ligt bij haar grote buitengebied en de prachtige natuurgebieden. Maak deze aantrekkelijker voor eigen bewoners en deel deze met bezoekers. Zorg voor recreatieve mogelijkheden aan het water.

Stelling 7. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert)

Kwaliteit van voedsel en dierenwelzijn is belangrijker dan fijnstof of stank.
255 reacties

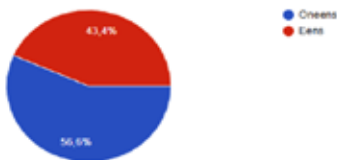
De stelling wordt als vreemd ervaren. Volgens de reacties is het niet het een of het ander. Het is niet zwart of wit.

Vernieuwing zorgt voor vermindering van fijnstof en stank, maar zorgt vaak toch weer voor een grotere veestapel. Het zou beter zijn om te sturen op de omvang van de bio-industrie. Een grens aan het aantal dieren en uitbreidingen lijkt nodig. Het moet beide in orde zijn en dat is best mogelijk. De fijnstof en stank komen grotendeels van andere sectoren dan van de veehouderij. De veehouderij doet er al ontzettend veel aan. Bekijk in dit opzicht ook andere sectoren.

Kwaliteit van voedsel is heel belangrijk. Dat kan ook door vermindering van fijnstof. Bepaalde mate van dierenwelzijn is ook een teken van beschaving, maar de gezondheid van de mens blijft voorop staan. Van de andere kant, je woont in een dorp, dus geuroverlast moet je af en toe op de koop toe nemen. In het buitengebied heeft dat minder voeten in de aarde, maar in de bewoonde gebieden is het onwenselijk. Goed voedsel kan geproduceerd worden met weinig overlast en minder aantal dieren. Blijf inzetten op technieken die de overlast echt verminderen.

(Uitkomst enquête tijdens de Dag van Nederweert)

Kwaliteit van voedsel en dierenwelzijn is belangrijker dan fijnstof of stank.
83 reacties

De Dag van Nederweert laat weinig verschil zien met de eerdere reacties op de stelling. Men vindt beide onderdelen belangrijk. Gelijke landelijke regels voor stank en fijnstof zouden een oplossing kunnen bieden.

Gezondheid van burgers gaat boven ieder ander belang. Kwaliteit van voedsel en beperking van fijnstof moeten aandacht hebben. Bij de toepassing van betere technieken moet een grens aan het dierenaantal worden gesteld. Een gezonde leefomgeving

is belangrijker dan iedere dag een stuk vlees eten. Daarom moet worden ingezet op terugdringing van fijnstof.

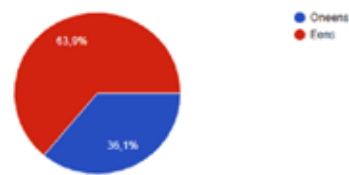
Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Fysieke leefomgeving

- Goed voedsel kan geproduceerd worden met weinig overlast. Zet in op technieken die hinder verminderen met bijzondere aandacht voor terugdringing van fijnstof.

Stelling 8. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert) Deze stelling is niet getoetst tijdens de Dag van Nederweert

Toerisme en recreatie zijn een prima alternatief voor stoppende agrariërs.
255 reacties

Een meerderheid is het eens met de stelling. Nederweert heeft veel te bieden voor recreanten en toeristen als het buitengebied aantrekkelijk wordt ingericht. Ook door de ligging in Midden-Limburg, waardoor veel trekpleisters (ook in België en Duitsland) binnen rijafstand liggen.

Recreatie en toerisme zijn een prima alternatief om het buitengebied leefbaar te houden. Er zijn gelukkig goede voorbeelden van. Als gemeente moet je met de creatieve ondernemers meedenken en initiatieven steunen. Uit de reacties komt wel twijfel naar voren of veel stoppende agrariërs hierin zullen stappen. Je moet het willen en het moet je liggen. Gedacht wordt dat een combinatie de stoppende agrariërs aanspreekt. Er moet ook geen ongelimiteerde groei van deze sector ontstaan. Er moet wel gelet worden op eventuele overlast voor omwonenden. Ook kan de gemeente niet eerst insteken op het beperken van stank en fijnstof door ondernemers verplicht te laten investeren in 'best practices' om ze vervolgens te beperken in hun ontwikkeling. Agrariërs zijn de economie van Nederweert en deze moeten behouden blijven. Maar bij een goede aanpak zijn er veel mogelijkheden.

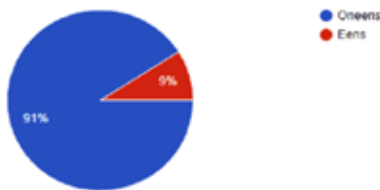
Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Levensvatbare bedrijvigheid

- Creatieve focus op recreatie en toerisme biedt (stoppende) agrariërs een alternatief, ook om het buitengebied leefbaar te houden. De gemeente denkt hierin mee en faciliteert.

Stelling 9. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert) Deze stelling is niet getoetst tijdens de Dag van Nederweert

De gemeente weet wat goed voor ons is. Ik leun liever achterover.
255 reacties

Men is het pertinent oneens met deze stelling. Inwoners geven veel voorbeelden van zaken waarin men teleurgesteld is in de aanpak van de gemeente. Bijvoorbeeld het vasthouden aan een randweg en 'het fiasco' in de Kerkstraat. Er wordt niet gereageerd op mails en uit het beleid van de laatste jaren blijkt alleen maar wat niet goed is voor de burgers. De gemeente kan zich niet inleven. Uit veel vragenlijsten blijkt dat de gemeente geen besef heeft hoe de lokale bevolking erbij zit. Ze denkt het te weten.

Het zijn de inwoners van Nederweert, die het beste weten wat goed is voor Nederweert. En de gemeente, dat zijn we allemaal. We hebben een eigen verantwoordelijkheid en nemen initiatief. We wonen of werken hier. We hebben dus allen belang bij een fijne, gezonde gemeenschap. Een goede afstemming met inwoners is dus van groot belang. Inventariseer vooraf, in samenwerking met geïnteresseerde inwoners, hoe bepaalde doelen bereikt kunnen worden. Kortom: actief betrekken. Alle inwoners moeten, ieder op zijn terrein, meedoen. Meedenken en/of kritisch volgen, is voor iedereen belangrijk. Het houdt onze gemeente scherp. De gemeente tracht te doen wat goed is voor de burgers, maar heeft daarvoor hun input nodig. Ze zou dit misschien zelfs nog meer mogen doen. Veel mensen zijn direct betrokken bij hun leefomgeving en hebben er veel kennis over. Het is zonde om van die energie geen gebruik te maken, maar maak vooraf duidelijk wie uiteindelijk bepaalt. Wij hebben uiteindelijk de gemeenteraad gekozen. De politiek moet, door de burgers op te zoeken, meer het gesprek met hen aangaan om te weten wat er leeft. Zorg ervoor dat men niet altijd met dezelfde burgers in overleg treedt. De gemeente moet faciliteren. De burgers en ondernemers moeten via het bestuur de richting en wensen aangeven.

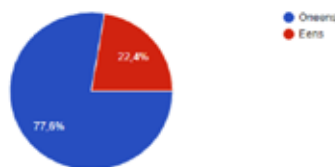
Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Bestuur

- Burgers (en maatschappelijke instellingen), ondernemers en onderwijs vragen om hun richting en wensen aan het bestuur aan te geven bij de aanpak van de (gemeenschappelijke) opgaven. De gemeente faciliteert.

Stelling 10. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert) Deze stelling is niet getoetst tijdens de Dag van Nederweert

Verenigingen hebben altijd een meerwaarde en verdienen altijd subsidie. Desnoods verhogen we de OZB-belasting om dit te bekostigen. Dat is beter dan onderling samen te werken.
255 reacties

Samenwerken is altijd het beste voor bedrijven, verenigingen en mensen. Men is het dus duidelijk met de stelling oneens.

Onderling samenwerken en samengaan leidt tot sterke verenigingen. Dat is altijd beter. Verenigingen moeten niet koste wat het kost het hoofd boven water gehouden worden. Het geld kan beter in maatschappelijk van belang zijnde verenigingen gestopt worden. Initiatieven moeten op de eerste plaats staan. Vervolgens moet men kijken of deze met behulp van subsidie kunnen worden gerealiseerd. Het een sluit het ander dus niet uit. Subsidie kan er ook voor zorgen dat er meer samengewerkt wordt.

Verenigingen zijn zeer belangrijk. Ze bevorderen de leefbaarheid, maar kunnen zich ook meer als ondernemingen gedragen. Verenigingen dienen in principe zichzelf te bedruipen. Alleen verenigingen met een duidelijke meerwaarde voor de maatschappij verdienen subsidie. Maar de meerwaarde blijkt als leden er ook voor willen betalen. Dan zou alle subsidie kunnen worden afgeschaft. De gemeente hoeft niet alles te financieren. De verenigingen bedruipen zichzelf met een verhoging van de contributie of heffen zich op of gaan samen. Verenigingen kunnen naast contributie hun subsidie zelf verdienen door vrijwilligerswerk te doen, door allerlei maatschappelijk relevante taken te doen (burgerparticipatie) of door activiteiten te organiseren. Subsidie is ervoor om overheidsbeleid te faciliteren/ondersteunen. De hoogte ervan is afhankelijk van de mate waarin de vereniging het overheidsbeleid steunt.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Zorgzame samenleving

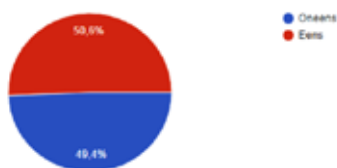
- Subsidie inzetten om overheidsbeleid te faciliteren, te ondersteunen. De hoogte ervan is afhankelijk van de mate waarin de vereniging het overheidsbeleid steunt.

Stelling 11. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert)

Ik vind het fijn als mijn ondersteuningsvraag eerst door mijn buurtgenoten kan worden opgepakt.

255 reacties

Men is het eens/oneens met de stelling.

We moeten groeien naar een maatschappij waarin we iets voor elkaar willen betekenen. En weg van de individualistische maatschappij. Hulpvragen eerst zelf proberen op te lossen met de hulp van familie, vrienden of met buurtgenoten of bekenden. Dat is goed voor de zelfredzaamheid en leefbaarheid. Als het echt niet lukt, kan altijd nog een ander orgaan in de vorm van een algemene voorziening of specialistische voorziening worden aangesproken. De overheid moet wel klaarstaan om te ondersteunen, maar het is goed om te kijken wat je voor elkaar kunt betekenen (naoberplicht).

De hulpvragen moeten wel terecht komen bij mensen die er 'verstand' van hebben. Er moet ook nog professe zijn. De gemeente heeft een zekere publieke taak en moet niet alles willen afschuiven op haar inwoners. Inwoners, buurtgenoten die dat willen, doen al heel veel aan mantelzorg en vrijwilligerswerk. Hand- en spandiensten voor buurtgenoten, ouderen, gehandicapten, et cetera is geen probleem. Het is wat anders als het over structurele zorg en ondersteuning gaat. Dan moet het op een andere manier geregeld kunnen worden. De gemeente is er dan om ondersteuning te geven of te organiseren.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

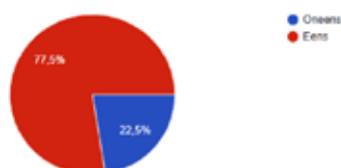
Programma Zorgzame samenleving

- Hulpvragen eerst zoveel mogelijk met hulp van familie, vrienden en met buurtgenoten of bekenden tot een passende oplossing laten brengen. Als het echt niet lukt, dan een beroep doen op een algemene of specialistische voorziening.

(Uitkomst enquête tijdens de Dag van Nederweert)

Ik vind het fijn als mijn ondersteuningsvraag eerst door mijn buurtgenoten kan worden opgepakt.

40 reacties

Vóór de Dag van Nederweert waren de oneens/eens reacties nagenoeg in evenwicht. Op de Dag van Nederweert zelf kregen de eens reacties een duidelijk overwicht; resulterend in bijna 80 procent eens en 20 procent oneens.

Naasteliefde is het mooiste dat er bestaat. Ook de 'Samentuin' vinden we een heel goed initiatief. Dan komen de bewoners nog eens met elkaar in contact. Het is heel belangrijk dat de buurt er voor elkaar is. Het is goed om een lijst samen te stellen en te inventariseren met buurtgenoten wie er hulp nodig heeft en wanneer deze door de inwoners gegeven kan worden. De buurt moet dit samen doen, want alleen is het vaak lastig. Zeker nu er veel mensen werken.

Jongeren vinden ook dat de buurt het eerst zelf kan proberen. Niet alles moet meteen door de gemeente geregeld worden. Eerst kijken of de buurt iets voor elkaar kan doen. Ze vinden het fijn als ze iemand kunnen helpen. Soms ontbreekt de tijd, omdat ze overdag werken en is het wat lastiger om hulp te bieden. De omgeving kan sneller en een betere ondersteuning bieden en het is ook belangrijk in sociale contacten. Maar het wordt ook vaak als verplichting gezien. Dat hebben we met mantelzorg ook gezien. Als we dat dan zelf doen, dan zegt de gemeente/de overheid al snel dat we dat zelf moeten blijven doen. Dan wordt er ook niet snel geschakeld als iemand opgenomen moet worden. Er is toch al iemand die voor die persoon zorgt. Noodzakelijk professionele hulp moet dan ook tijdig door de gemeente worden geregeld. Want je kunt niet oneindig hulp verlangen van je buurtgenoten.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

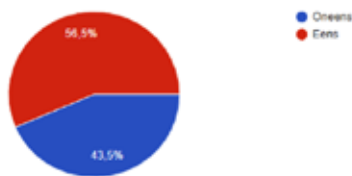
Programma Zorgzame samenleving

- Het is goed om een lijst samen te stellen en te inventariseren met buurtgenoten wie er hulp nodig heeft en op welke manier deze door de inwoners gegeven kan worden.

Stelling 12. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert)

Met de digitalisering is de dienstverlening er niet beter op geworden. Ik maak liever een afspraak of loop gewoon binnen.

255 reacties

Een kleine meerderheid is het eens met de stelling en kiest voor persoonlijk contact. In de reacties zelf zit evenwicht. Men vindt dat beide contactmomenten mogelijk moeten blijven.

Digitale dienstverlening moet optimaal worden benut. Daarnaast moet een afspraak maken of binnenlopen mogelijk blijven. Dat geldt zeker voor de oudere generatie. Voor sommige zaken is het fijner om persoonlijk contact te hebben zonder eerst uit te moeten pluizen wat voor aanvraag gedaan moet worden. Een enkeling vindt (digitaal) een afspraak maken al omslachtig. Digitaal is dus goed, maar niet zaligmakend.

De tijd kun je niet terugdraaien. Digitalisering hoort daarbij. We kunnen wel van alles via internet kopen, waarom zouden we dan ook niet digitaal een formuliertje kunnen invullen? Het is wennen. Verandering kost moeite.

Digitalisering heeft zeker veel voordelen en kan nog beter. Maar er moet altijd de mogelijkheid zijn om telefonisch een afspraak te maken of op bepaalde tijden zonder afspraak naar de gemeente te kunnen gaan. Afspraak maken en service aan de balie zijn nu uitstekend. Persoonlijk contact moet altijd mogelijk zijn, digitaal daarnaast wanneer mogelijk.

Het volgende moet worden voorkomen. Een inwoner van gevorderde leeftijd wilde weten wat de openingstijden van het gemeentehuis zijn. Het weekblad erop nageslagen en daar stond vermeld dat je hiervoor het internet moet raadplegen. Twee regels meer en je had het gewoon kunnen lezen.

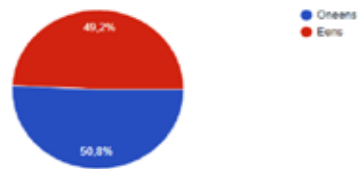
De kwaliteit van de dienstverlening bepaalt of iets goed is of niet. Offline én online dienstverlening moeten gewoon goed op orde zijn. De dienstverlening moet voor iedereen bereikbaar zijn, voor jongeren of oudere digibeten, of voor inwoners die om wat voor reden niet naar het gemeentehuis kunnen komen. Persoonlijk contact heeft altijd een meerwaarde. Het geeft de gemeente een gezicht. En dat gezicht moet niet alleen een scherm zijn. Met persoonlijk contact kun je je als gemeente meer profileren. Binnenlopen moet blijven. Er is een dienstverleningskanaal bijgekomen. Want waarom zou je aan de balie moeten staan als datgene ook digitaal afgehandeld kan worden?

Het is zonde van de tijd om in een wachtruimte bij wie dan ook te moeten zitten.

(Uitkomst enquête tijdens de Dag van Nederweert)

Met de digitalisering is de dienstverlening er niet beter op geworden. Ik maak liever een afspraak of loop gewoon binnen.

65 reacties

In tegenstelling tot de reacties uit de eerdere periode is op de Dag van Nederweert een kleine meerderheid het oneens met de stelling.

Digitale dienstverlening is toch ook een verbetering. Je kunt nu iets aanvragen wanneer het je uitkomt. Het is niet per se beter, maar de gemeente is wel gemakkelijker bereikbaar. Klachten worden zo sneller afgehandeld. Het is digitaal af en toe moeilijk te snappen hoe het werkt. Informatie is soms niet eenvoudig te achterhalen. Zeker voor ouderen is dit niet gemakkelijk. Aan de balie is het een stuk persoonlijker. Je krijgt direct antwoord.

De aard van de vraag bepaalt het kanaal. Voor specifieke vragen is soms persoonlijk contact onontbeerlijk. Je krijgt uitleg. Er worden meer vragen gesteld dan alleen de standaard vragen. Je begrijpt elkaar dan beter. Voor oudere mensen is digitalisering niet wenselijk. Het moet gemakkelijk zijn. In het weekblaadje moet ook voldoende informatie blijven. Via de telefoon een afspraak maken is soms makkelijker dan fysiek ergens heengaan. Digitalisering of informatie via de telefoon, een afspraak maken, binnen kunnen lopen; het is voor een goede dienstverlening van de gemeente allemaal even belangrijk. Ondanks dat digitalisering de toekomst is.

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

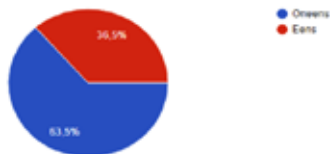
Programma Bestuur

- De aard van de vraag bepaalt het kanaal. Persoonlijke én digitale dienstverlening moeten kwalitatief goed zijn en voor iedereen bereikbaar. Digitale dienstverlening moet op orde zijn en optimaal worden benut. Een afspraak maken en binnenlopen moeten mogelijk blijven.

Stelling 13. (Uitkomst enquête vóór de Dag van Nederweert) Deze stelling is niet getoetst tijdens de Dag van Nederweert

De gemeente vraagt steeds meer inzet van haar burgers. Het wordt allemaal te veel. We hebben geen eigen tijd meer over.

255 reacties

De burger is het overduidelijk niet eens met de stelling. In de zaken die ertoe doen, trekken inwoners graag samen op met de gemeente. De mogelijkheden die iedereen heeft met betrekking tot inzet van tijd en capaciteiten, bepaalt ieder voor zichzelf.

Gelet op de dagelijkse beslommeringen moet er een goede balans worden gezocht. Als er een gemeenschappelijk belang is, de gemeente naar haar inwoners luistert en het geld besteedt aan zaken waar plaatsgenoten behoefte aan hebben, kun je gemakkelijker een beroep op inwoners doen. Inzet vormt dan geen probleem. Er ontstaat dan ook meer draagvlak, omdat je de verantwoordelijkheid deelt. Van de andere kant blijft zelfredzaamheid moeilijk. De burger moet voor zichzelf binnen zijn eigen beslommeringen keuzes maken. De gemeente hoeft niet alles op te lossen. De mensen kunnen zelf veel meer voor elkaar betekenen. In een samenleving draagt ieder zijn steentje bij: samen denken, samen doen!

Dit punt als volgt op de agenda vermelden:

Programma Bestuur

- De burger bij belangrijke bestuurlijke thema's blijven betrekken.

7. Agendapunten op basis van de stellingen

De in het vorige hoofdstuk op basis van de stellingen geformuleerde agendapunten hieronder nog eens samengevat.

Programma Fysieke leefomgeving

- Aandacht houden voor goede verbindingen en eigentijds blijven onderhouden.
- Zorg voor voldoende groen in de woonwijken en het centrum.
- Onderhoud het groen adequaat en betrek de buurtbewoners erbij.
- Maak duidelijk wat de gemeente op korte termijn op het gebied van duurzaamheid wil doen.
- De kracht van Nederweert ligt bij haar grote buitengebied en de prachtige natuurgebieden.
- Maak deze aantrekkelijker voor eigen bewoners en deel deze met bezoekers. Zorg voor recreatieve mogelijkheden aan het water.
- Goed voedsel kan geproduceerd worden met weinig overlast. Zet in op technieken die hinder verminderen met bijzondere aandacht voor de terugdringing van fijnstof.

Programma Levensvatbare bedrijvigheid

- Na afronding van bedrijventerrein Panneweg kan worden ingezet op modernisering van bestaande bedrijventerreinen en een beperkte uitbreiding ervan voor eigen ondernemers. In Weert is nog ruimte voor vestiging.
- In Nederweert zijn voldoende mogelijkheden om de dagelijkse boodschappen te doen. Houd het centrum, in overleg met de ondernemers, aantrekkelijk door: het compact te houden, voldoende parkeerplaatsen te hebben, door het eenrichtingsverkeer aan te pakken en voldoende beleving te organiseren.
- Creatieve focus op recreatie en toerisme biedt (stoppende) agrariërs een alternatief, ook om het buitengebied leefbaar te houden. De gemeente denkt hierin mee en faciliteert.

Programma Zorgzame leefbaarheid

- Subsidie inzetten om overheidsbeleid te faciliteren, te ondersteunen. De hoogte ervan is afhankelijk van de mate waarin de vereniging het overheidsbeleid steunt.
- Hulpvragen eerst zoveel mogelijk met hulp van familie, vrienden en met buurtgenoten of bekenden tot een passende oplossing laten brengen. Als het echt niet lukt, dan een beroep doen op een algemene of specialistische voorziening.
- Het is goed om een lijst samen te stellen en te inventariseren met buurtgenoten wie er hulp nodig heeft en wanneer en op welke manier deze door de inwoners gegeven kan worden.

Programma Bestuur

- Burgers (en maatschappelijke instellingen), ondernemers, onderwijs en ouders en de overheid (de vier O's) vragen om hun richting en wensen aan het bestuur aan te geven bij de aanpak van de (gemeenschappelijke) opgaven. De gemeente faciliteert.
- De aard van de vraag bepaalt het kanaal. Persoonlijke én digitale dienstverlening moeten kwalitatief goed zijn en voor iedereen bereikbaar. Digitale dienstverlening moet op orde zijn en optimaal worden benut. Een afspraak maken en binnenlopen moeten mogelijk blijven.
- De burger bij belangrijke bestuurlijke thema's blijven betrekken.

8. Rolverandering van de gemeente

Voor het invullen van de strategische agenda is het van belang om in te gaan op de veranderende rol van de gemeente als eerste overheid. Een uitwerking hiervan afgezet tegen de kerntaken van de gemeente treft u onderstaand aan.

8.1. Aanleiding

De gemeente Nederweert wordt de laatste jaren met een aantal ingrijpende ontwikkelingen geconfronteerd. Zonder volledig te willen zijn, noemen we er een aantal: vergrijzing, ontgroening, de voortgaande decentralisatie van rijkstaken. Deze en andere ontwikkelingen stellen de gemeente op korte en (middel) lange termijn voor grote opgaven. Ontwikkelingen waarvoor de oplossingen niet meer op een traditionele manier kunnen worden gevonden. Gaandeweg blijkt de samenleving te zijn veranderd en zal de rol van de gemeente hierin mee moeten. Deze rolverandering van de gemeente als eerste overheid raakt alle beleidsvelden en is daarom de rode draad bij het tot stand brengen van de Strategische Agenda. Daarbij kan richting 2020 als kerntaak en -rol van ons gemeentebestuur en organisatie worden gezien: van 'doen' naar 'zorgen dat'!

8.2. Wat zijn in 2020 de kerntaken en -rollen van ons gemeentebestuur en organisatie?

Transformeren van 'doen' naar 'zorgen dat'

- Wij garanderen dat we onze wettelijke taken uitvoeren.
- Onze kernrol is het organiseren van de 'kracht en kennis' die in de samenleving aanwezig is.
- De gemeente is de 'eerste overheid'.
- De financiële middelen zetten wij efficiënt en effectief in.
- Het gemeentebestuur en de organisatie voldoen aan kernkwaliteiten.

Wettelijk verplichte taken voeren wij uit

Onze kerntaak blijft het garanderen van de uitvoering van onze wettelijke taken.

Onze kernrol is het organiseren van de 'kracht en kennis' die in de samenleving aanwezig is

Onze rol bestaat uit het organiseren van de kracht en kennis die in onze lokale gemeenschap aanwezig is. Wij spelen in op ontwikkelingen en initiatieven binnen de gemeenschap. Het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie faciliteren processen en opereren vanuit partnerschap en samenwerking. Het bestuur en de ambtelijke organisatie anticiperen op de kracht in de samenleving, zijn omgevingsgericht, leveren maatwerk en werken integraal, interactief en vraaggericht.

De gemeente is de 'eerste overheid'

Voor inwoners is de gemeente het eerste aanspreekpunt binnen de netwerken waarin zij samenwerkt. Goede automatisering en een andere manier van werken en organiseren maken dit mogelijk. Om die reden hebben we een Klant Contact Centrum (KCC) ingericht, waar we onze diensten digitaal aanbieden. Daarnaast blijft onze persoonlijke dienstverlening aan inwoners, zoals de aangifte van geboortes, een gewaardeerd gegeven. Ook kwetsbare inwoners blijven wij persoonlijk benaderen.

De financiële middelen zetten wij efficiënt en effectief in

Ons gemeentebestuur wordt geconfronteerd met bezuinigingen door de rijksoverheid en met uitbreiding van het takenpakket. De ambtelijke organisatie is efficiënt, effectief en kostenbewust. De bureaucratie is zo beperkt mogelijk. Onze maatregelen en subsidies zijn gericht op het op gang brengen van initiatieven en activiteiten van inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Uiteraard passen deze initiatieven en activiteiten binnen de prioriteiten van ons gemeentelijk beleid. Subsidies hebben vooral de functie van -tijdelijk- 'vliegwielen' of 'aanjager'.

Het gemeentebestuur en de organisatie voldoen aan kernkwaliteiten

De kerntaken en -rollen van onze gemeente vereisen een verandering van de werkwijze, houding en gedrag van ons gemeentebestuur en onze organisatie. Om dit te realiseren, hanteren we de volgende kernkwaliteiten:

- Inwonersgericht
- Samenwerkingsgericht
- Veranderbaarheid
- Elkaar aanspreken (openheid)

8.3. Wat is in 2020 de rol van onze partners?

Meer eigen verantwoordelijkheid, participatie én vertrouwen

- Wij verwachten van onze inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers dat zij verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor elkaar nemen.
- Wij geven onze inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers ruimte voor participatie, inbreng én vertrouwen.
- We werken intensief samen en benadrukken de samenwerking met de zeven regiogemeenten en in het verlengde daarvan met de gemeenten in Noord-Limburg.

We doen een groter beroep op de verantwoordelijkheid van partners

We vragen onze inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers dat zij meer verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en voor elkaar. Dit vereist een andere houding en gedrag van onze partners. Deze keuze sluit aan bij de toename van de mondigheid, kennis en kundigheid van onze inwoners.

Partners krijgen ruimte voor participatie én vertrouwen

We bieden onze partners meer ruimte voor deelname aan door als gemeentelijke overheid open te staan voor hun initiatieven en ideeën. We kiezen nadrukkelijk voor samenwerking en partnerschap, waarbij het geven van vertrouwen vanzelfsprekend is. Daarnaast zijn een heldere communicatie en het nakomen van afspraken van groot belang. De mogelijkheden die moderne media en nieuwe technologieën bieden, benutten we zoveel mogelijk.

We werken intensief samen en benadrukken de samenwerking met de zeven regiogemeenten en in het verlengde daarvan met de gemeenten in Noord-Limburg

We werken intensief samen met de buurgemeenten en de overige gemeenten in de regio Midden- en ook Noord-Limburg. We richten ons op kwaliteitsbeheersing, het verminderen van de kwetsbaarheid en op kostenreductie. Samen zijn we opgewassen tegen de uitbreiding van het gemeentelijke takenpakket en de bezuinigingen door de Rijksoverheid. Bovendien spelen we samen in op de ontgroening en vergrijzing van onze bevolking.

8.4. Nederweert in 2020

Met de Strategische Agenda vervult Nederweert als lokale overheid zelfbewust en krachtig haar rol en hebben we een visie op de maatschappelijke en bestuurlijke opgaven waar de gemeente, in de periode naar 2020 en daarna, mee te maken krijgt. De gemeente Nederweert wil daarop adequaat inspelen. Daarmee geven we antwoord op drie centrale vragen:

- Wat is er veranderd om de aansluiting tussen samenleving en het lokale bestuur te behouden?
- Wat kunnen wij als gemeente zelf en welke randvoorwaarden zijn daarbij nodig c.q. wenselijk?
- Wat zijn lokale of regionale vraagstukken en wat willen we als gemeente de komende jaren in een samenwerking oppakken?

Nederweert als krachtige lokale overheid

Als gemeente beschikt Nederweert in 2020 samen met haar inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners over een versterkte en geïntegreerde lokale democratie. We zijn een krachtige lokale overheid. Om antwoord te geven op nieuwe vraagstukken en een nieuwe balans te vinden in de verhouding tussen overheid en de sterk veranderende samenleving, pakken wij zaken op veel vlakken anders aan. In plaats van de hiër-

archische samenleving van enkele jaren terug, vormen wij nu een horizontaal georiënteerde samenleving. Met de inwoners centraal en een excellente uitvoering hebben we het vertrouwen gewonnen. Vertrouwen is voor ons de basis voor onze versterkte lokale democratie.

Nederweert opereert vanuit eigen kracht

Wij zijn een sterke overheid die als gemeente gezamenlijk met haar partners optreedt. Van visievorming, innovatie en experimenteeruimte tot gemeenschappelijke infrastructuur en collectieve inkoop. Van verdergaande samenwerking op diverse schalen tot het onderling differentiëren van taken. Van het organiseren van correcte sturingsinformatie en eigen monitor- en verantwoordingssystemen tot aan nieuwe vormen van financiering. Wij opereren vanuit eigen kracht; als eerste overheid mogen inwoners dat van ons verwachten. Dat de verhoudingen, onder meer met het Rijk, zijn veranderd, spreekt daarbij vanzelf.

Een veranderde samenleving en nieuwe verhoudingen

Horizontalisering, netwerksamenleving, informatie-samenleving, vloeibare samenleving: het zijn enkele van de vele definities die aangeven dat de samenleving fundamenteel is veranderd. Met vanzelfsprekend consequenties voor de relatie tussen overheid en samenleving, en daarmee de invulling van de lokale democratie en het lokaal bestuur. Nederweert stimuleert en gaat actief om met maatschappelijke initiatieven en nieuwe vormen van participatie. De rol van de raad is op hoofdlijnen kaderstellend gericht op het proces om de gewenste opgave/ambitie te realiseren. Vooraf is de rol van de gemeente, zowel bestuurlijk als ambtelijk duidelijk, net als de eventuele schaal van de samenwerking, de partijen in het netwerk, hun verantwoordelijkheid, de personele en financiële middelen, voorgestane aanpak, planning, risico's en de af te leggen verantwoording.

Een nieuwe rol van de gemeente: innovatie, het anders doen en nieuwe taken en rollen

Door ontwikkelingen in de samenleving met steeds meer initiatieven, worden thema's meer lokaal en regionaal vormgegeven. Denk daarbij aan de taakvelden van de netwerkorganisatie Samenwerking Midden-Limburg: energie & economie, recreatie & toerisme, landbouw & natuur, mobiliteit & infrastructuur, wonen, zorg & woonomgeving en Euregio-coördinatie.

De koers wordt bepaald door steeds weer wisselende coalities van inwoners, ondernemers, organisaties en partijen. De gemeente is daarbij de spil tussen deze partijen en heeft een faciliterende werkwijze. Meer samen, meer op basis van vraag en met eigen verantwoordelijkheid van inwoners. Daarmee is Nederweert (meer) van waarde voor de samenleving. Ons werk en onze werkwijze zijn zodanig ingericht dat zij ten dienste staan van de maatschappij, van onze inwoners, van onze kernen.

Nederweert betreft haar inwoners en organisaties actief bij de publieke zaak, zoekt daarmee naar een evenwicht in de verschillende rollen die we als gemeente moeten spelen, netwerken te verbinden, te zorgen voor een goede leefomgeving, goed onderwijs, adequate zorg en hoogwaardige dienstverlening. In 2020 en volgende jaren vervult Nederweert haar (nieuwe) rol en levert zij op deze wijze haar maatschappelijke meerwaarde!

Nederweert

samen groots, samen doen!

Raadhuisplein 1
Nederweert
Postbus 2728
6030 AA Nederweert

0495-677111 of 14 0495
info@nederweert.nl

www.nederweert.nl